

Akcinės bendrovės

Via Lietuva

TIEKĖJŲ ETIKOS KODEKSAS

Patvirtinas
AB „VIA LIETUVA“ generalinio direktoriaus
2025 birželio 20 d.

1. PASKIRTIS

Akcinės bendrovės „Via Lietuva“ (toliau – Bendrovė) **tiekėjų etikos kodekso tikslas** – apibrėžti minimalius elgesio standartus, kurių laikymosi Bendrovė tikisi iš visų savo Tiekėjų. Šiais standartais siekiama skatinanti teisėtą, profesionalią, darnią ir sąžiningą verslo praktiką, apimančią aplinkosaugos, žmogaus teisių, darbo standartų ir verslo etikos tikslus.

Dokumento taikymo apimtis – šis tiekėjų etikos kodeksas taikomas visiems Bendrovės Tiekėjams, kurie, vykdydami savo veiklą, tiekia Bendrovei prekes ar paslaugas arba veikia Bendrovės vardu. Sąvoka „Tiekėjas“ šiame Kodekse apima tiekėjo darbuotojus, ekspertus, konsultantus, subtiekejus bei kitus asmenis, veikiančius Tiekėjo vardu ar jo pavedimu.

2. SĄVOKOS, SUTRUMPINIMAI IR APIBRĖŽIMAI

2.1. Tiekėjų etikos kodekse naudojamos sąvokos, sutrumpinimai, apibrėžimai:

SĄVOKA, SUTRUMPINIMAS	APIBRĖŽIMAS
Dėkingumo mokestis	Neoficialus, dažnai spontaniškai siūlomas piniginis ar kitokios formos atlygis asmeniui už atliktas ar tebeatliekamas pareigas, kuris gali būti suvokiamas kaip kyšis, jei jis daro įtaką sprendimų priėmimui ar pareigų vykdymui, nors formaliai pateikiamas kaip padėka.
Interesų konfliktas	Situacija, kai asmens tarnybiniai ar profesiniai sprendimai gali būti paveikti jo privačių (ar jam artimo asmens) interesų, ir tai gali kelti riziką dėl objektyvumo, nešališkumo ar lojalumo Bendrovei
Karinis kontrmobilumas	Tai gynybinė karinė veikla, skirta sulėtinti, sutrikdyti arba sustabdyti priešų pajėgų judėjimą, apriboti jų manevravimo galimybes ir nukreipti priešų pajėgų judėjimą į nepalankias taktines pozicijas.
Korupcijos prevencija	Tai sistemingas teisinių, organizacinių, šviečiamųjų, techninių ir kitų priemonių taikymas, kurio tikslas – užkirsti kelią korupcijai, nustatyti ir pašalinti korupcijos rizikos veiksnius, stiprinti skaidrumą ir sąžiningumą viešajame bei privačiame sektoriuje.
Mobingas	Ilgalaikis, sistemingas ir pasikartojantis nepriimtinas vieno ar kelių asmenų elgesys darbo aplinkoje, pasireiškiantis psichologiniu smurtu, kuriuo siekiama pažeminti, sumenkinti, izoliuoti ar kitaip pakenkti darbuotojui. Mobingas dažniausiai pasireiškia per nuolatinę kritiką, ignoravimą, užgauliojimus, grasinimus, šmeižtą, darbo rezultatų nuvertinimą ar kitus veiksmus, sukeliančius darbuotojui psichologinį diskomfortą, trikdančius jo darbingumą, mažinančius savivertę ir žalojančius emocinę sveikatą.
Psichologinis smurtas	Tai bet koks nepageidautinas veiksmas, įskaitant izoliavimą, žodinį įžeidimą, asmens orumo pažeminimą, gąsdinimą, psichologinę agresiją, grasinimą panaudoti fizinę jėgą arba kitą elgesį, kuris gali menkinti tapatumo, orumo ir savivertės jausmą ir pakenkti fizinei, psichinei, dvasinei, moralei arba socialinei darbuotojo sveikatai, saugai ir gerovei.
Pinigų plovimas	Tai veiksmai, kuriais siekiama nuslėpti arba užmaskuoti nusikalstamu būdu įgyto turto kilmę, pobūdį, šaltinį, nuosavybę ar su juo susijusias teises. Pinigų plovimui priskiriami tokie veiksmai kaip: turto teisinės padėties pakeitimas ar perdavimas, jo įgijimas, valdymas ar naudojimas, žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veikos, taip pat informacijos apie turtą slėpimas ar iškraipymas, siekiant padėti nusikalstamoje veikloje dalyvavusiam asmeniui išvengti teisinių pasekmių.

3. BENDROS NUOSTATOS

- 3.1.** Bendrovė „Via Lietuva“ vykdo du specialiuosius valstybės įpareigojimus – užtikrinti ir prižiūrėti valstybinės reikšmės kelius bei organizuoti saugių eismo sąlygų palaikymą, įgyvendinant eismo saugos priemones bei karinio kontrmobilumo priemonių, siekiant didinti atgrasomąjį ir gynybinį valstybės potencialą, įgyvendinimą. Pagrindinės Bendrovės veiklos sritys, atitinkančios valstybės viešąjį interesą, apima valstybinės reikšmės automobilių kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, sklandaus krovinių ir keleivių judumo užtikrinimą bei transporto sistemos darnumo skatinimą ir eismo saugos gerinimą. Ši veikla orientuota ne tik į saugumo užtikrinimą, bet ir į patogios bei tvarios transporto infrastruktūros vystymą, todėl Bendrovė tikisi aktyvaus ir atsakingo visų Tiekėjų dalyvavimo įgyvendinant šiuos tikslus.
- 3.2.** Bendrovė yra įsipareigojusi užtikrinti tvarumo principų įgyvendinimą visoje savo veikloje. Siekdama kurti organizacinę kultūrą, grindžiamą bendra atsakomybe už darbuotojų sveikatą ir saugą, žmogaus teisių apsaugą, skaidrumą ir verslo etiką, aplinkos apsaugą bei gamtos išteklių tausojimą visuose veiklos etapuose. Šiuos principus Bendrovė nuosekliai taiko ir bendradarbiaudama su savo Tiekėjais.
- 3.3.** Bendrovė tikisi, kad Tiekėjai laikysis visų atitinkamų įstatymų ir reglamentų bei vadovausis šiose Tiekėjų etikos kodekse nustatytais principais, kurie sudaro pagrindą konstruktyviam bendradarbiavimui ir pažangai tvarumo srityje.
- 3.4.** Aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir verslo etikos principai bei standartai, kuriais grindžiami Bendrovės lūkesčiai tiek savo darbuotojams, tiek Tiekėjams, išdėstyti Bendrovės vidiniuose dokumentuose (politikos viešai skelbiamos interneto svetainėje *Politikos - ViaLietuva.lt*).
- 3.5.** Bendrovės Tiekėjų etikos kodeksas taip pat remiasi Tarptautinės darbo organizacijos deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe (angl. ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) konvencija, Tarptautine darbo organizacijos konvencija Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus, Tarptautiniu darbo organizacijos konvencijos Nr. 29 protokolu, Jungtinių Tautų pasauliniu susitarimu (angl. United Nations Global Compact), nustatytais veiklos principais Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų (angl. „UN Guiding Principles on Business and Human Rights“), nustatytais principais, darnaus vystymosi tikslais (angl. Sustainable Development Goals), Visuotine žmogaus teisių deklaracija (angl. The Universal Declaration of Human Rights).

5. ŽMOGAUS TEISĖS

Tiekėjai įsipareigoja gerbti žmogaus teises ir elgtis pagarbiai su visais asmenimis, veikiančiais jų vardu. Tiekėjai turi užtikrinti, kad kiekvienas asmuo, dirbantis Tiekėjo veikloje, turėtų visas galimybes naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir laisvėmis. Šiuo tikslu Tiekėjai įsipareigoja:

- 5.1.** Netoleruoti bet kokios formos diskriminacijos, kuri gali pasireikšti dėl rasės, lyties, lytinės orientacijos, šeimyninės ar socialinės padėties, vaikų turėjimo, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, tautybės ar amžiaus, negalios ar sveikatos būklės, nei priimant į darbą, nei darbo metu, nei nutraukiant darbo santykius.
- 5.2.** Netoleruoti bet kokios formos psichologinio, fizinio, seksualinio ar žodinio priekabiavimo, bausinimo, grasinimo, mobingo ar kitų įžeidžiančių veiksmų formų.

5.3. Gerbti darbuotojų saviraiškos laisvę bei teisę į privatumą ir nesiimti jokių veiksmų, kurie galėtų šias laisves riboti ar kitaip neigiamai paveikti.

5.4. Renkant asmens duomenis ar diegiant darbuotojų stebėjimo priemones, gerbti visų su šiais veiksmais susijusių asmenų teisę į privatumą ir užtikrinti šių veiksmų atitiktį taikytiniams teisės aktams.

5.5. Nedelsiant informuoti Bendrovę apie bet kokią galimą ar faktinį neigiamą poveikį žmogaus teisėms ir imtis veiksmingų korekcinį veiksmų nustatytoms neatitiktims šalinti bei prevencinių priemonių, siekiant išvengti panašių pažeidimų ateityje.

5.6. Užtikrinti asmenų, kurie praneša apie žmogaus teisių pažeidimus ar teikia informaciją apie tokius incidentus, saugumą ir apsaugą nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

6. DARBO STANDARTAI

Tiekėjai įsipareigoja laikytis tinkamų darbo standartų ir sudaryti savo darbuotojams tokią darbo aplinką, kuri užtikrintų jų saugumą tinkamas sąlygas ir galimybes produktyviai atlikti darbinės užduoties. Šiuo tikslu Tiekėjai įsipareigoja:

- 6.1. Skatinti įvairovę darbo vietoje ir užtikrinti lygias galimybes visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo jų rasės, lyties, amžiaus, religijos, seksualinės orientacijos, negalios ar kitų asmeninių savybių. Diskriminacija bet kuriame įdarbinimo etape yra draudžiama.
- 6.2. Su savo darbuotojais sudaryti teisės aktų reikalavimus atitinkančias darbo sutartis, kuriose aiškiai apibrėžtos darbo sąlygos, darbo valandų skaičius, atlyginimo už viršvalandžius tvarka, darbo užmokestis ir jo mokėjimo periodiškumas.
- 6.3. Laiku atsiskaityti su visais savo darbuotojais, mokant darbo užmokestį bei pateikiant aiškią ir suprantamą informaciją apie darbo užmokestį ir kitas su darbo santykiais susijusias išmokas.
- 6.4. Suteikti lygias galimybes visiems darbuotojams mokytis ir kelti kvalifikaciją, nepriklausomai nuo jų užimamų pareigų, lyties, amžiaus, šeiminės ar socialinės padėties, tautybės, rasės, seksualinės orientacijos, nėštumo ar motinystės, politinių ar religinių įsitikinimų, negalios ar kitų asmens savybių.
- 6.5. Gerbti savo darbuotojų teisę jungtis į profesines sąjungas, darbo tarybas, dalyvauti jų veikloje ir vesti kolektyvines derybas be baimės patirti neigiamų pasekmių.
- 6.6. Tiesiogiai ar netiesiogiai, kiek jam tai gali būti žinoma, neįdarbinti vaikų ir nesinaudoti vaikų

darbu, jei jų amžius nesiekia Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 138 ar nacionalinių teisės aktų nustatyto minimalaus įdarbinimo amžiaus.

- 6.7. Užtikrinti, kad savo veikloje nebūtų naudojamos jokios vergiško, priverčiamojo darbo formos, įskaitant kalinių darbą, darbą už skolas ar prekybą žmonėmis. Taip pat netoleruoti fizinių bausmių ar kitų žmogaus orumą žeminančių veiksmų.
- 6.8. Sudaryti saugias ir sveikatai tinkamas darbo sąlygas, diegiant darbuotojų saugos ir sveikatos procedūras, taikant atitinkamas valdymo sistemas, programas ir sprendimus, siekiant sumažinti nelaimingų atsitikimų, sužalojimų ar su darbu susijusių ligų riziką. Užtikrinti saugią bei higienišką darbo aplinką;
- 6.9. Užtikrinti, kad darbuotojai ir kiti suinteresuoti asmenys galėtų saugiai ir konfidencialiai pranešti apie galimus įstatymų, šio tiekėjų etikos kodekso, žmogaus teisių, darbo sąlygų, sveikatos ir saugos, aplinkosaugos bei verslo etikos principų pažeidimus.
- 6.10. Užtikrinti, kad visi pranešimai turi būti vertinami konfidencialiai ir nešališkai, o pranešėjai apsaugotu nuo bet kokio keršto ar neigiamų pasekmių, įskaitant atleidimą iš darbo, pažeminimą pareigose ar psichologinį spaudimą.
- 6.11. Sudaryti savo darbuotojams sąlygas informuoti apie nesaugias darbo sąlygas Tiekėjo atsakingiems asmenims, o gavus tokią informaciją – tinkamai ištirti aplinkybes ir nedelsiant pašalinti nustatytus neatitikimus.

7. DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Tiekėjas įsipareigoja užtikrinti savo darbuotojams saugias, sveikatai nekenksmingas ir orumą gerbiančias darbo sąlygas, laikydamasis visų galiojančių teisės aktų reikalavimų. Šiuo tikslu Tiekėjai įsipareigoja:

- 7.1.** Sudaryti darbo sąlygas, atitinkančias darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo standartus, siekiant apsaugoti darbuotojų fizinę ir psichologinę gerovę.
- 7.2.** Parengti darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas, atsižvelgiant į darbo pobūdį ir galimus rizikos veiksnius, užtikrinti darbuotojų supažindinimą su jomis bei stebėti, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.
- 7.3.** Organizuoti darbuotojams privalomuosius mokymus darbuotojų saugos ir sveikatos srityje bei aprūpinti juos tinkamomis apsaugos priemonėmis, darbo drabužiais ir įrankiais, būtinais saugiam darbo atlikimui.

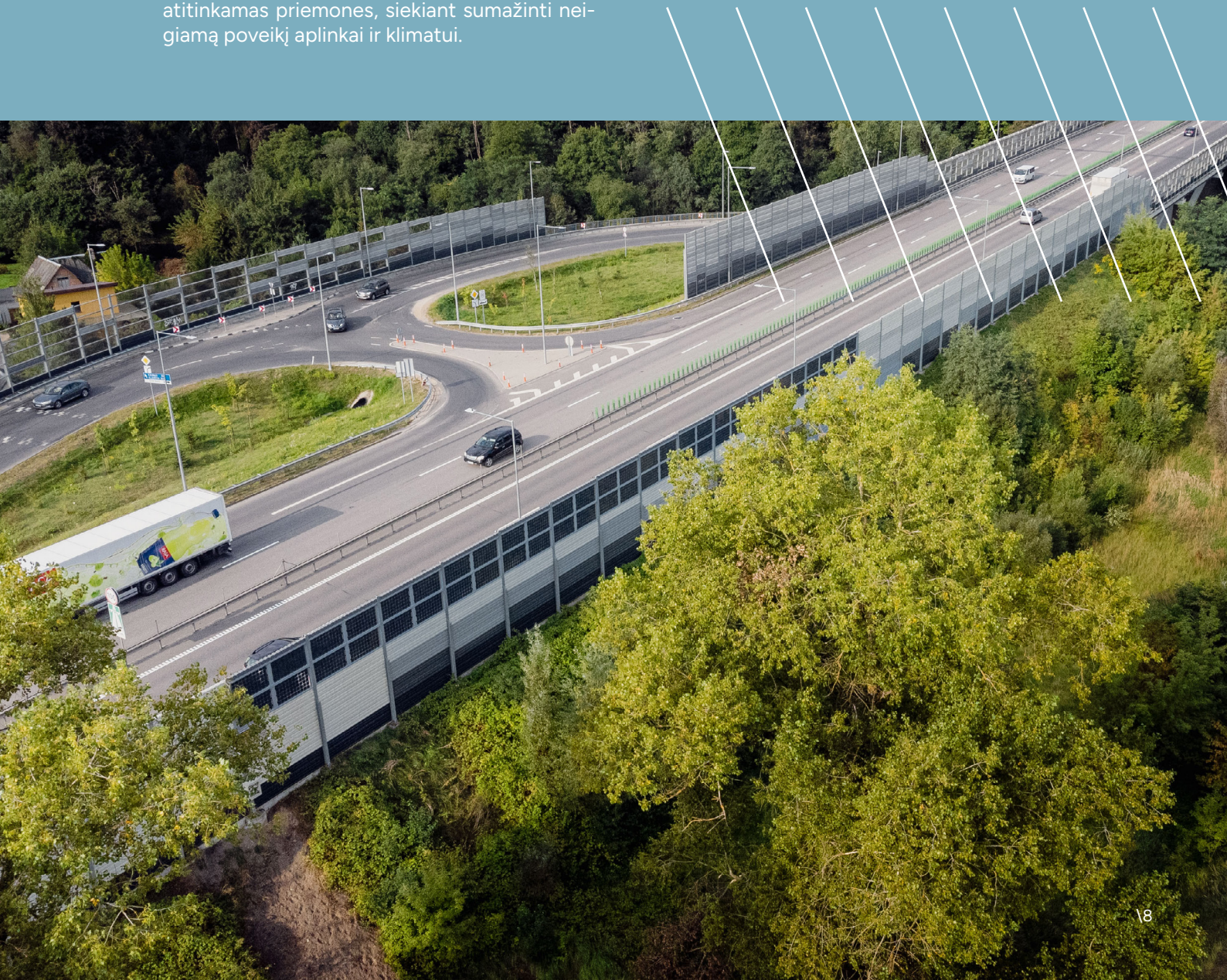

8. APLINKOSAUGA

Savo veiklą Tiekėjai vykdo siekdami kuo mažesnio poveikio aplinkai. Laikydami su aplinkos apsauga susijusių teisės aktų ir įstatymų. Šiuo tikslu Tiekėjai įsipareigoja:

- 8.1.** Prekių gamyboje, paslaugų teikime bei darbų atlikime kiek įmanoma vengti pavojingų cheminių medžiagų ar medžiagų, kurių poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai nėra aiškiai nustatytas, bei užtikrinti, kad jų naudojimas nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir nedarytų žalos aplinkai.
- 8.2.** Laikytis atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, mažinti veiklos metu susidarančių atliekų kiekį ir užtikrinti tinkamą jų tvarkymą, siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai.
- 8.3.** Siekti mažinti žaliavų ir gamtos išteklių, įskaitant vandens, vartojimą bei užtikrinti efektyvų jų naudojimą. Tiekėjai taip pat turėtų didinti energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, naudojimą savo veikloje.
- 8.4.** Kiek tai įmanoma ir proporcinga, vertinti savo vykdomos veiklos poveikio aplinkai rizikas, nustatyti jų prevencijos bei mažinimo tikslus ir įgyvendinti atitinkamas priemones, siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir klimatui.

- 8.5.** Vadovautis žiedinės ekonomikos principais, užtikrinant atsakingą žaliavų tiekimą, pirkimo procedūrose taikyti aplinkosaugos kriterijus bei kuriant produktus atsižvelgti į ekologiškumą, energinio efektyvumo, perdirbamumo ir antrinio panaudojimo aspektus.
- 8.6.** Ugdyti savo darbuotojų kompetenciją ir atsakomybę aplinkosaugos srityje, stiprinant jų kompetencijas ir požiūrį į tvarią veiklą.
- 8.7.** Siekti aplinkai palankios veiklos vykdymo – pagal galimybes dalyvauti aplinkosaugą skatinančiose iniciatyvose, taikyti prevencines priemones, mažinančias neigiamą poveikį aplinkai, ir teikti prioritetą tvariems sprendimams, įskaitant aplinkai palankesnes prekes, paslaugas ar darbus.
- 8.8.** Vykdydami veiklą, ypač gyvenamųjų vietovių artumoje, siekti išvengti žalos aplinkai, infrastruktūrai ar bendruomenės interesams, o jai atsiradus – įgyvendinti proporcingas atkuriamąsias ar kompensacines priemones.

9. TIEKĖJŲ ETIKOS KODEKSO LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA, ATSAKOMYBĖ IR INFORMAVIMAS

9.1. Tiekėjai įsipareigoja kurti, diegti ir palaikyti veiksmingas vadybos sistemas, užtikrinančias šio Tiekėjų etikos kodekso nuostatų laikymąsi. Pareikalavus, Tiekėjai pateikia šias sistemas pagrindžiančius dokumentus, duomenis ar papildomus paaiškinimus. Vadybos sistemų apimtis turi būti proporcinga Tiekėjo verslo dydžiui, veiklos sudėtingumui ir rizikos lygiui.

9.2. Tiekėjai atsako už tai, kad visa jų vykdoma veikla atitiktų taikytinus teisės aktų reikalavimus ir šio Tiekėjų etikos kodekso nuostatas, ir privalo nuolat stebėti jų įgyvendinimą.

9.3. Tiekėjai privalo informuoti Bendrovę apie bet kokius žinomus ar galimus šio Tiekėjų etikos kodekso pažeidimus, neetišką ar nesąžiningą elgesį, kuris gali neigiamai paveikti Bendrovės reputaciją ar sukelti finansinę ar kitokią žalą.

9.4. Bendrovė pasilieka teisę, vidaus teisės aktų nustatyta tvarka, vertinti Tiekėjų atitiktį šio Tiekėjų etikos kodekso nuostatoms – pareikalauti informacijos, inicijuoti apsilankymus Tiekėjo patalpose ar veiklos vykdymo vietose.

9.5. Bendrovei gavus informaciją arba kilus abejonėms dėl Tiekėjų etikos kodekso laikymosi, Bendrovė gali atlikti Tiekėjo patikrinimą. Patikrinimo metu, Tiekėjas geranoriškai bendradarbiauja su Bendrovės atstovais, operatyviai pateikia prašomą informaciją ir sudaro sąlygas fiziniam patekimui į atitinkamas patalpas ar veiklos vykdymo vietas.

9.6. Tiekėjas privalo imtis visų įmanomų priemonių šalinti bet kokius savo paties ar Bendrovės patikrinimo metu nustatytus ar pastebėtus neatitikimus šio Tiekėjo etikos kodekso nuostatoms, siekti juos ištaisyti per pagrįstą terminą ir apie tai informuoti Bendrovės atsakingus asmenis.

9.7. Tiekėjo atsisakymas pateikti informaciją ar paaiškinimus, vengimas ar vilkinimas juos pateikti, neteisingos informacijos teikimas, galimybių Bendrovės atstovams fiziškai patekti į Tiekėjo

patalpas arba veiklos vykdymo vietas nesudarymas, taip pat vengimas ištaisyti nustatytus neatitikimus gali būti laikomas šiurkščiu šio Tiekėjų etikos kodekso pažeidimu.

9.8. Pažeidus šį Tiekėjų etikos kodekso nuostatas, Bendrovė gali suteikti galimybę per nustatytą protingą terminą įgyvendinti pažeidimų šalinimo veiksmus (išskyrus nusikaltimų, kitų šiurkščių teisės aktų pažeidimų atvejais). Šiame Tiekėjų etikos kodekse nustatytų nuostatų pažeidimas, kuriuo kartu pažeidžiami teisės aktai, suteikia teisę Bendrovei nutraukti bet kurią arba visas sutartis su Tiekėju.

9.9. Pareikalavus, Tiekėjas privalo pateikti informaciją ir duomenis, reikalingus Bendrovės metinei ataskaitai ar kitoms ataskaitoms parengti.

9.10. Nustačius šiurkštų šio Tiekėjų etikos kodekso pažeidimą, Bendrovė pasilieka teisę įvertinti Tiekėjo veiksmus pagal vykdomą sutartį ir priimti sprendimus dėl tolimesnio bendradarbiavimo.

9.11. Apie įtariamą ar įvykusį šio Tiekėjų etikos kodekso nuostatų pažeidimą, arba susidūrus su sunkumais ištaisant užfiksuotus neatitikimus Tiekėjų etikos kodekso nuostatoms, Tiekėjai skatinami sąžiningai pranešti sutartyje nuodytam Bendrovės kontaktiniam asmeniui arba žemiau nurodytais kontaktais:

9.11.1. AB „Via Lietuva“ atitikties vadovas: el. paštas – atitiktis@vialietuva.lt

9.11.2. Siunčiant informaciją paštu Bendrovės registruotos buveinės adresu – Kauno g. 22, Vilnius, AB „Via Lietuva“ Atitikties vadovui.

9.12. Tiekėjų etikos kodeksas skelbiamas Bendrovės interneto svetainėje: www.vialietuva.lt

